



## Beantwoording EU vragen rampbestrijdingsplannen – toepassing Seveso III (periode 2019 – 2022)

Landelijk Expertisecentrum Industriële Veiligheid, 29 juni 2023  
v. 1.0

De EU vraagt vierjaarlijks gegevens op bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) over de toepassing van de Seveso III Richtlijn 2012/18/EU (de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken). In de zomer van 2023 moeten vragen<sup>1</sup> over de periode 2019-2022<sup>2</sup> worden beantwoord. Vraag 4 moet echter worden beantwoord door het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Het Landelijk Expertisecentrum Industriële Veiligheid heeft op verzoek van JenV vragen 4 onder 1 t/m 6 beantwoord. Daarbij is uitvraag gedaan bij de zes industriële veiligheid samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio's. De antwoorden van de 25 veiligheidsregio's zijn verwerkt in dit document. De antwoorden worden door het LEC Industriële Veiligheid aangeboden aan JenV, die ze op haar beurt aanbiedt aan I&W.

### 4. Noodplannen (artikel 12 van richtlijn 2012/18/EU)

#### 1. a. Zijn er tijdens de rapportageperiode externe noodplannen opgesteld voor alle hogedrempelinrichtingen waarvoor dit vereist was?

Nederland kent 25 veiligheidsregio's die belast zijn met de brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zij zijn georganiseerd op basis van verlengd lokaal bestuur en volgens de Wet veiligheidsregio's, artikel 17 verantwoordelijk voor het opstellen van externe noodplannen (rampbestrijdingsplannen) voor de in het Besluit veiligheidsregio's, hoofdstuk 6, benoemde inrichtingen, waaronder hogedrempel inrichtingen. Binnen de 25 veiligheidsregio's zijn er rond de 265 hogedrempelinrichtingen waarvoor een extern noodplan opgesteld zou moeten worden.

18 van de 25 veiligheidsregio's geven aan dat er voor de hogedrempelinrichtingen in het grondgebied van de desbetreffende veiligheidsregio, waarvoor externe noodplannen moeten worden opgesteld, externe noodplannen zijn opgesteld. Daarnaast geven 3 veiligheidsregio's aan dat het opstellen van externe noodplannen voor hun regio niet van toepassing is (wegens het ontbreken van hogedrempelinrichtingen).

#### b. Voor hoeveel hogedrempelinrichtingen is er geen extern noodplan opgesteld<sup>3</sup>?

Antwoord:

Voor 27 hogedrempelinrichtingen is in de rapportageperiode 2019 – 2022 geen extern noodplan opgesteld. Voor de meeste hogedrempelinrichtingen is er een extern noodplan opgesteld.

#### 2. Voor hoeveel hogedrempelinrichtingen hebben de autoriteiten overeenkomstig artikel 12, lid 8<sup>4</sup>, van Richtlijn 2012/18/EU besloten dat het niet nodig was een extern noodplan op te stellen?

Antwoord:

Voor 7 hogedrempelinrichtingen hebben de veiligheidsregio's in de rapportageperiode 2019 – 2022 besloten dat het niet nodig was een extern noodplan op te stellen.

<sup>1</sup> De bron van de vragen is [2014/896/EU](#): Commission Implementing Decision of 10 December 2014 establishing the format for communicating information from Member States on the implementation of Directive 2012/18/EU of the European Parliament and of the Council on the control of major-accident hazards involving dangerous substances (notified under document C(2014) 9335) Text with EEA relevance

<sup>2</sup> De eerste rapportageperiode loopt van 1 juni 2019, de datum waarop de richtlijn volledig van toepassing wordt in de lidstaten, tot en met 31 december 2022

<sup>3</sup> O.b.v. [artikel 17, lid 3 Wvvr](#) kan het bestuur van de veiligheidsregio besluiten dat voor categorieën inrichtingen, categorieën rampen en luchtvaartterreinen geen rampbestrijdingsplan hoeft te worden opgesteld.

<sup>4</sup> Lid 8: "De bevoegde autoriteit kan in het licht van de gegevens die zijn vervat in het veiligheidsrapport, een met redenen omkleed besluit nemen dat de in lid 1 bedoelde verplichting om een extern noodplan op te stellen niet van toepassing is."



**3. Welke rechtvaardiging heeft de veiligheidsregio voor elk geval dat geen extern noodplan opgesteld is?<sup>5</sup>**

Antwoord:

De meest genoemde reden is de verwachting dat het rampscenario te klein is om een rampbestrijdingsplan op te stellen. De effecten op de omgeving zijn in die gevallen vrij klein. Zo is er een voorbeeld waarbij de hittestralingscontouren alleen een leegstaand weiland bereikt en hierdoor geen effect heeft op mensen/dieren. Ook zijn de effecten van een incident soms zo beperkt dat dit niet leidt tot een multidisciplinaire inzet van de hulpverleningsdiensten. In dat geval is geen rampbestrijdingsplan nodig; en valt het bestrijdingsscenario onder de normale brandweezorg. Ook is in een enkel geval de personele capaciteit voor het opstellen van externe noodplannen te laag of hebben door Covid-19 de werkzaamheden binnen 1 regio stil gelegen.

**4. Zijn de externe noodplannen de afgelopen vier jaar voor alle hogedrempelinrichtingen getest? In hoeveel gevallen werd het externe noodplan niet getest?**

Antwoord:

Een grote meerderheid van de externe noodplannen is in de rapportageperiode getest, vaak in de vorm van een generiek rampbestrijdingsplan waarin een aantal basisscenario's voor hogedrempelinrichtingen zijn beschreven. Door Covid-19 hebben minder oefeningen doorgang kunnen vinden. Een enkele regio heeft tijdens Covid-19 digitaal getest. In acht gevallen werd het externe noodplan niet getest.

**5. Geef informatie over de belangrijkste regelingen om het betrokken publiek te raadplegen over externe noodplannen.<sup>6</sup>**

Antwoord (selectie uit de ontvangen reacties):

Een nieuw rampbestrijdingsplan (extern noodplan) wordt na bestuurlijke vaststelling conform wetgeving voor zes weken in de betreffende gemeenten en bij de veiligheidsregio ter inzage gelegd. Dit gebeurt fysiek en online via de website van de veiligheidsregio. Ook wordt bij vaststelling een bericht geplaatst op officiële bekendmakingen.nl. Reclamanten worden te woord gestaan en op basis van argumenten kan dit leiden tot aanpassing van het plan. Belanghebbenden kunnen zienswijzen indienen.

Een bestaand rampbestrijdingsplan wordt bij grote veranderingen in risico's opnieuw voor het publiek in afstemming met de betreffende gemeente ter inzage gelegd.

**6. Gelieve kort toe te lichten hoe externe noodplannen worden getest<sup>7</sup> (bijvoorbeeld gedeeltelijke test, volledige test, samen met hulpdiensten of theoretisch). Specificeer de criteria die worden gehanteerd om te bepalen of een extern noodplan adequaat is.**

Antwoord:

De rampbestrijdingsplannen (externe noodplannen) worden ongeveer 1x in de drie jaar beoefend, conform Besluit veiligheidsregio's. Hierbij wordt het rampbestrijdingsplan getoetst op actualiteit, juistheid, volledigheid en bruikbaarheid. Waar nodig worden de plannen daarna bijgesteld.

De veiligheidsregio's kunnen eigen manieren kiezen om de rampbestrijdingsplannen te oefenen. Wel wordt daarbij voldaan aan de volgende criteria: de rampbestrijdingsplannen worden getoetst op operationeel en managementniveau, op multidisciplinaire samenwerking (tussen alle hulpdiensten), samenwerking met de betrokken bedrijfsvertegenwoordigers en per functionaris afzonderlijk.

Er wordt getoetst op actualiteit, juistheid, volledigheid en bruikbaarheid. Oefenonderdelen kunnen zijn: kennismaking, bedrijfspresentatie inclusief rondleiding, presentatie rampbestrijdingsplan en een table top oefening met casuïstiek.

---

<sup>5</sup> De originele vraag luidt: "Indien het antwoord op vraag 4.2 één of meer is, gelieve te vermelden welke rechtvaardiging de bevoegde autoriteit voor elk geval heeft gegeven."

<sup>6</sup> De originele vraag luidt: "Gelieve informatie te verstrekken over de belangrijkste regelingen voor de raadpleging van het betrokken publiek over externe noodplannen."

<sup>7</sup> Zie ook [artikel 6.1.7 Bvr](#)



## **Bijlage: antwoorden uit 2019 op EU-vragen over externe noodplannen Seveso II (periode 2015 – 2018)**

### **4. Noodplannen (artikel 12 van richtlijn 2012/18/EU)**

#### **1. a. Zijn er tijdens de rapportageperiode externe noodplannen opgesteld voor alle hogedrempelinrichtingen waarvoor dit vereist was?**

Nederland kent 25 veiligheidsregio's die belast zijn met de brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zij zijn georganiseerd op basis van verlengd lokaal bestuur en volgens de Wet veiligheidsregio's, artikel 17 verantwoordelijk voor het opstellen van externe noodplannen (rampbestrijdingsplannen) voor de in het Besluit veiligheidsregio's, hoofdstuk 6, benoemde inrichtingen, waaronder hogedrempel inrichtingen. Binnen de 25 veiligheidsregio's zijn er rond de 265 hogedrempelinrichtingen waarvoor een extern noodplan opgesteld zou moeten worden. 18 van de 25 veiligheidsregio's geven aan dat er voor de hogedrempelinrichtingen in het grondgebied van de desbetreffende veiligheidsregio, waarvoor externe noodplannen moeten worden opgesteld, externe noodplannen zijn opgesteld.

#### **b. Voor hoeveel hogedrempelinrichtingen is er geen extern noodplan opgesteld<sup>4</sup>?**

Antwoord:

Voor 24 hogedrempelinrichtingen is in de rapportageperiode 2015 – 2018 geen extern noodplan opgesteld. Voor verreweg de meeste hogedrempelinrichtingen is wel een extern noodplan opgesteld.

#### **2. Voor hoeveel hogedrempelinrichtingen hebben de autoriteiten overeenkomstig artikel 12, lid 8<sup>5</sup>, van Richtlijn 2012/18/EU besloten dat het niet nodig was een extern noodplan op te stellen?**

Antwoord:

Voor 4 hogedrempelinrichtingen hebben de veiligheidsregio's in de rapportageperiode 2015 – 2018 besloten dat het niet nodig was een extern noodplan op te stellen.

#### **3. Welke rechtvaardiging heeft de veiligheidsregio voor elk geval dat geen extern noodplan opgesteld is?<sup>6</sup>**

Antwoord:

Hieraan ligt ten grondslag dat voor sommige hogedrempelinrichtingen recent een veiligheidsrapport is ingediend, welke vervolgens gebruikt zal worden bij het opstellen van het externe noodplan. Ook is in een enkel geval de bouw van de inrichting nog niet aangevangen.

Een andere reden is de verwachting dat het rampscenario te klein is om een rampbestrijdingsplan op te stellen. Zo is er een voorbeeld waarbij het rampscenario hittestralingscontouren geeft buiten de inrichting. Maar dit gebied betreft braakliggend terrein, zonder (kwetsbare) objecten. Ook zijn de effecten van een incident soms zo beperkt dat dit niet leidt tot een multidisciplinaire inzet van de hulpverleningsdiensten. In dat geval is geen rampbestrijdingsplan nodig; en valt het bestrijdingsscenario onder de normale brandweezorg.

#### **4. Zijn de externe noodplannen de afgelopen drie jaar voor alle hogedrempelinrichtingen getest? In hoeveel gevallen werd het externe noodplan niet getest?**

Antwoord:

Een grote meerderheid van de externe noodplannen is in de rapportageperiode getest, vaak in de vorm van een generiek rampbestrijdingsplan waarin een aantal basisscenario's voor hogedrempelinrichtingen zijn beschreven. In zeven gevallen werd het externe noodplan niet getest.



**5. Geef informatie over de belangrijkste regelingen om het betrokken publiek te raadplegen over externe noodplannen.<sup>7</sup>**

*Antwoord (selectie uit de ontvangen reacties):*

Een nieuw rampbestrijdingsplan (extern noodplan) wordt na bestuurlijke vaststelling conform wetgeving voor zes weken in de betreffende gemeenten en bij de veiligheidsregio ter inzage gelegd, soms gebeurd dit ook online, via de website van de veiligheidsregio, soms wordt bij vaststelling een bericht geplaatst in de Staatscourant. Reclamanten worden te woord gestaan en op basis van argumenten kan dit leiden tot aanpassing van het plan.

Een bestaand rampbestrijdingsplan wordt bij grote veranderingen in risico's opnieuw voor het publiek in afstemming met de betreffende gemeente ter inzage gelegd.

**6. Gelieve kort toe te lichten hoe externe noodplannen worden getest<sup>8</sup> (bijvoorbeeld gedeeltelijke test, volledige test, samen met hulpdiensten of theoretisch). Specificeer de criteria die worden gehanteerd om te bepalen of een extern noodplan adequaat is.**

De rampbestrijdingsplannen (externe noodplannen) van inrichtingen (incl. lagedrempel Seveso inrichtingen) worden ongeveer 1x in de drie jaar beoefend, conform Besluit veiligheidsregio's. Hierbij wordt het rampbestrijdingsplan getoetst op actualiteit, juistheid, volledigheid en bruikbaarheid. Waar nodig worden de plannen daarna bijgesteld.

De veiligheidsregio's kunnen eigen manieren kiezen om de rampbestrijdingsplannen te oefenen. Wel wordt daarbij voldaan aan de volgende criteria: de rampbestrijdingsplannen worden getoetst op operationeel en managementniveau, op multidisciplinaire samenwerking (tussen alle hulpdiensten), samenwerking met de betrokken bedrijfsvertegenwoordigers en per functionaris afzonderlijk. Oefenonderdelen kunnen zijn: kennismaking, bedrijfspresentatie inclusief rondleiding, presentatie rampbestrijdingsplan en een table top oefening met casuïstiek.



## Bijlage: artikel 12 [Seveso III](#)

### *Artikel 12* **Noodplannen**

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat voor alle hogedrempelinrichtingen:
    - a) door de exploitant een intern noodplan voor de binnen de inrichting te nemen maatregelen wordt opgesteld;
    - b) door de exploitant aan de bevoegde autoriteit de nodige gegevens worden verstrekt zodat zij externe noodplannen kunnen opstellen;
    - c) door de voor dit doel door de lidstaat aangewezen autoriteiten een extern noodplan voor de buiten de inrichting te nemen maatregelen wordt opgesteld, binnen twee jaar na ontvangst van de noodzakelijke gegevens van de exploitant als bedoeld onder b).
  2. Exploitanten voldoen binnen de volgende termijnen aan de in lid 1, onder a) en b), uiteengezette verplichtingen:
    - a) voor nieuwe inrichtingen, een redelijke termijn vóór de inbedrijfstelling, of vóór de wijzigingen die leiden tot een aanpassing van de lijst van gevaarlijke stoffen;
    - b) voor bestaande hogedrempelinrichtingen, uiterlijk 1 juni 2016, tenzij het interne noodplan dat is opgesteld krachtens de voor die datum geldende nationale wetgeving en de gegevens in dat plan, alsook de onder b) van lid 1 bedoelde informatie, beantwoorden aan dit artikel en ongewijzigd zijn gebleven;
    - c) voor andere inrichtingen, binnen een termijn van twee jaar, gerekend vanaf de datum waarop deze richtlijn van toepassing wordt op de betrokken inrichting.
  3. De noodplannen worden opgesteld teneinde:
    - a) voorvallen in te dammen en te beheersen om de gevolgen ervan zo gering mogelijk te doen zijn en de schade voor de menselijke gezondheid, het milieu en goederen te beperken;
    - b) de nodige maatregelen ten uitvoer te leggen voor de bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu tegen de gevolgen van zware ongevallen;
    - c) aan het publiek en aan de betrokken diensten of autoriteiten in het gebied relevante informatie te verstrekken;
    - d) na een zwaar ongeval voor herstel en schoonmaak van het milieu te zorgen.
- De noodplannen bevatten de in bijlage IV vermelde gegevens.
4. De lidstaten dragen er zorg voor dat de in deze richtlijn bedoelde interne noodplannen worden opgesteld met raadpleging van het personeel van de inrichting, met inbegrip van het betrokken personeel met langlopende contracten dat in onderaanneming werkt.
  5. De lidstaten zorgen ervoor dat het betrokken publiek in een vroeg stadium de kans krijgt zijn mening te geven over de externe noodplannen wanneer deze worden opgesteld of aanzienlijk gewijzigd.
  6. De lidstaten dragen er zorg voor dat interne en externe noodplannen met passende tussenpozen van niet meer dan drie jaar door respectievelijk de exploitanten en de aangewezen autoriteiten opnieuw worden gezien, beproefd en zo nodig bijgewerkt. Bij de herziening wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de betrokken inrichtingen en bij de betrokken hulpdiensten hebben voorgedaan, met nieuwe technische kennis en met inzichten omtrent de bij zware ongevallen te nemen maatregelen.
- Wat de externe noodplannen betreft houden de lidstaten rekening met de noodzaak om versterkte samenwerking in het kader van civiele bescherming bij ernstige noodsituaties te vergemakkelijken.
7. De lidstaten dragen er zorg voor dat de noodplannen onverwijld door de exploitant of, in voorkomend geval, de daartoe aangewezen bevoegde autoriteit worden uitgevoerd, wanneer zich een zwaar ongeval voordoet of zich een onbeheersbare gebeurtenis van zodanige aard voordoet dat redelijkerwijs mag worden aangenomen dat zij tot een zwaar ongeval leidt.
  8. De bevoegde autoriteit kan in het licht van de gegevens die zijn vervat in het veiligheidsrapport, een met redenen omkleed besluit nemen dat de in lid 1 bedoelde verplichting om een extern noodplan op te stellen niet van toepassing is.